

פרק ב' תווי-מחזור

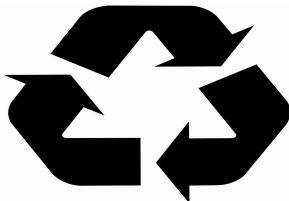
מחזור – רקע כללי

פרק זה סוקר את הסימונים הקיימים בעולם בנושא המחזור ובכלל זה בדיקת קהל היעד שאליו מיועד הסימון ואופן השימוש בסימון. המודעות הצרכנית לנושא המחזור הגיעה כבר לרמה גבוהה בארצות רבות, וניכרת דרישה הולכת וגוברת לאינדיקציות צרכניות לגבי המרכיבים מהם עשוי המוצר, אשר בעקבותיהן נקבעים סימונים שונים לעניין זה. בסקירה שעשינו העלינו סימונים לפי שתי קטגוריות:

1. מידת האפשרות למחזור המוצר (רק במקומות בהן הרשויות מפרידות פסולת למחזור).
2. מידת קיומו של חומר ממוחזר במוצר עצמו.

מייחסים משמעות ניכרת למקורו של תו הקובע כי למוצר יש תכונות רלוונטיות לתחום המחזור. עם גבור הסטנדרטיזציה הבינלאומית בתחום זה גדלה גם ההיכרות של הצרכנים עם התווים הרלוונטיים, ברם אליה וקוץ בה: סטנדרטיזציה זו מפחיתה גם את היכולת לפקח על השימוש בתו ולבקר את איכותו.

הזיהוי הבינלאומי למחזור הוא שלושה חצים העוקבים זה אחר זנבו של זה ויוצרים משולש –

סימון המכונה The Mobius Loop. כל חץ מסמל אספקט של תכנית מחזור מצליחה: איסוף, ייצור מחדש או מחזור ורכישה ע"י הצרכן. הסימון מופיע על מוצר הניתן למחזור או מכיל אלמנטים ממוחזרים, אך לסימון אין משמעות מדויקת וניתן לראותו על מגוון רחב של מוצרים וחומרים. חלק מן הסמלים מיועדים למטפלים בפסולת ולאו דווקא לצרכן עצמו.

הסימון שמשמאל התפתח מתו המחזור המכיל מידע אודות אחוז החומר הממוחזר שהמוצר מכיל. גם השימוש בתו זה הוא וולונטארי. לא כל המוצרים המכילים חומרים ממוחזרים נושאים בהכרח את התו. מה גם שהעובדה שמוצר מכיל חומר ממוחזר אינה מבטיחה בהכרח שיפור סביבתי. לעתים ההפך הוא הנכון ומציאותו של חומר ממוחזר עלולה להזיק, בעיקר כשמדובר באריזות של מוצרי מזון וקוסמטיקה.

סקירת סימונים

☑ **אריזות כללי** – ישנם שני סימונים בולטים בתחום אריזות המוצרים:

Green Dot – תו שנעשה בו שימוש בחלק ממדינות אירופה והוא משקף אגרה ששולמה עבור מחזור האריזה ע"י גוף שהוסמך לכך. הסימון השני

הוא התו הבינלאומי **Tidyman** – סימון העיד באופן בסיסי על כך שהמוצר עצמו שמיש למחזור. ברם, הוא משמש גם תזכורת להשליך את האריזה למתקן לאיסוף פסולת בתום השימוש. למעשה התו נועד להמריץ את הצרכן לא רק לשמור על הניקיון אלא גם להפנות את האריזה למחזור.

☑ **מתכת** – בתחום המתכות ישנו מגוון סימונים על פי סוג המתכת המרכיבה את המוצר. לדוגמה, סימון פחיות משקה בנות-מחזור העשויות מסגסוגות שונות, פלדה או אלומיניום.

☑ **קרטון** – אריזות קרטון מסומנות לרוב באחד מתווי ה- **Mobius Loop**

והדבר מעיד על כך שהחומר הוא בר-מחזור או מכיל שיעור כלשהו של חומר ממוחזר. סימון **Rezy** הוא מפותח יותר ומוטבע על אריזות נייר וקרטון. זהו תו המבטיח שהאריזה נעשתה מחומרים הניתנים למחזור וכי יש ודאות שהיא תתקבל באתרים למחזור קרטון.

☑ **זכוכית** – רוב מכלי הזכוכית הם בני-מחזור וסימון המוצרים נועד להזכיר לצרכן למחזרם. תו זה מעיד על כך שהמכל עשוי זכוכית וכי הוא בר-מחזור.

פלסטיק – מוצרי פלסטיק רבים ניתנים למחזור. פלסטיקים ממשפחת החומרים התרמופלסטיים ניתנים למחזור ולשימוש חוזר והסימון הייחודי לכך מופיע על בקבוקים, מכלים ואריזות פלסטיק. תכליתו לציין מאיזה סוג פלסטיק (שרף) עשוי המוצר. קידוד הפלסטיק נעשה ב-1988 ע"י ה-American Society of Plastics Industry (SPI). הקידוד כולל סימנים של מחזור בצורת משולש חצים עוקבים ובתוכו מספר או אות. מספרים ואותיות אלו משייכים את המוצר הנדון לסוג של פלסטיק. כל יצרן פלסטיק מחויב להטביע על מוצריו סימון החושף את קבוצת הפלסטיק אשר אליה הם שייכים, כדי שעם צאת המוצר משימוש ובהגיעו לפח האשפה, ניתן יהיה לסווגו, למיינו ולמחזרו כראוי.

- PETE** פוליאתילן טרפטלאט – בקבוקי סודה, מים, חומרי ניקוי ובקבוקוני תרופות.

- HDPE** פוליאתילן בצפיפות גבוהה – מכלים לנוזלי ניקוי, הדחה, סבונים, תחפיפים, מרכבי שיער, שמני מנוע, צעצועים, צינורות.

- V** פי.וי.סי – צינורות אינסטלציה, לוחות שקופים, בקבוקים, כיסויים, ריפודים, ציפוי לבידוד חוטים.

- LDPE** פוליאתילן בצפיפות נמוכה – שקיות פלסטיק, שקיות אשפה, יריעות גמישות לכיסוי חממות.

- PP** פוליפרופילן – בקבוקי תרופות, כלים חד-פעמיים, חיתולים, כיסויי מושבים, שקים לפינוי אשפה כבדה.

- PS** פוליסטירן - כלים חד-פעמיים, אריזות שקופות או צבעוניות, עטים, צעצועים וכלי כתיבה.

- **OTHER** פלסטיקים המכילים קומבינציה של שניים או יותר מהסוגים 1-6 או סוגים אחרים.